

Fundació
Salut Empordà

TRASPÀS D' INFORMACIÓ ENTRE TORNS

CARME BURGAS BALIBREA

*IV JORNADA DE MILLORA EN LA SEURETAT DELS
PACIENTS DE LES COMARQUES GIRONINES*

... DE TORN

Traspàs

Canvi

Enllaç

Transferència

“Passe”

Lliurament

Relleu

Transició

TRASPÀS

Procés comunicatiu mitjançant el qual un professional sanitari transfereix informació i responsabilitat relacionada amb les funcions assistencials i administratives d'un pacient a un altre professional.

- Al finalitzar un torn de treball
- Entre mateixes categories laborals

Finalitat:

1 Assegurar els objectius terapèutics
(Qualitat + Seguretat)

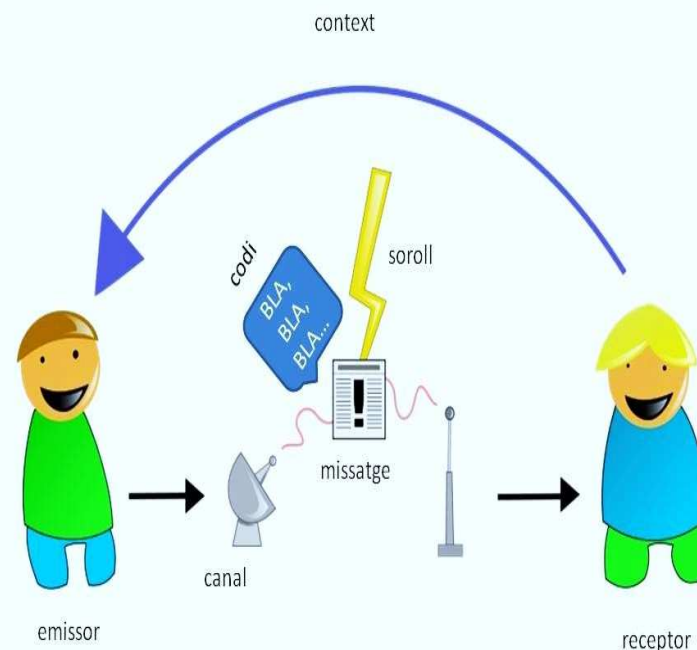
2 Continuïtat assistencial

Transmetre l'estat i l'evolució d'un pacient (ESCOLTAR + ENTENDRE)
Actualitzar el procés d'atenció infermer (OBJECTIVITAT + EXACTITUD)

COMUNICACIÓ. ELEMENTS

- **QUI** (Emissor) → emet, codifica
- **A QUI** (Receptor) → rep, descodifica
- **QUÈ** (missatge) → informació, contingut
- **COM** (codi) → conjunt de signes, símbols i regles
- **AMB QUÈ** (canal) → medi físic de transmissió
- **QUAN i LLOC** (context) → circumstàncies
- Retroalimentació - retorn, reacció
- Barreres- distorsions

FACTORS TRASPÀS

- **La comunicació (determinant clau)!**
 - Sistema de comunicació emprat (verbal, no verbal)
 - Tipus de llenguatge (oral, escrit, visual, gestual)
- Situació clínica del pacient (gravetat, complexitat)
- Entorn on es desenvolupa (controls, despatxos, sales treball)
- Càrrega assistencial (ràtio professional/pacients)
- Temps (torn, horaris/solapament)
- Formació i nivell de competència del professional

OBSTACLES TRASPÀS

1. Barreres de comunicació
2. Manca d'estandardització
3. Dificultats en equips tecnològics
4. Factors de l'entorn
5. Disponibilitat de temps
6. Complexitat i nombre de pacients
7. Entrenament i educació personal
8. Factors humans

Riesenberg LA; Leisch J; Cunningham JM.; 2010; 110; 24-34

SEGURETAT COMUNICACIÓ INADEQUADA

La manca de comunicació, sabem que :

- ✓ La causa més comuna **d'errors greus** des del punt de vista clínic i organitzatiu.
- ✓ El 70-80% dels **esdeveniments adversos** estan relacionats amb la interacció interpersonal.
- ✓ El 70% dels **esdeveniments sentinella** notificats pels centres sanitaris, amb importants conseqüències sobre les estades hospitalàries, increment de la despesa i insatisfacció dels pacients, entre d'altres.
- ✓ El factor principal de **demandes** per negligència mèdica i errors que comporten la mort del pacient.

SEGURETAT INTRODUCCIÓ

L'OMS(2001) sobre la qualitat de l'atenció i la seguretat del pacient, estableix que:

- El sistema modern de prestació d'atenció de salut, constitueix una xarxa complexa** que actua amb el propòsit d'aportar beneficis importants al pacient però, que també comporta un risc inevitable d'ocórrer en esdeveniments adversos.
- La seguretat del pacient inclou actuacions dirigides a eliminar, reduir i/o pal·liar els efectes adversos produïts com a conseqüència de l'assistència sanitària.
- Els professionals d'infermeria estan a peu de llit 24 hores al dia. La comunicació és un aspecte fonamental d'aquest procés de cura.

LES SOLUCIONS PER A LA SEGURETAT DEL PACIENT

Alianza para la Seguridad del Paciente - publicació

OMS (2005) va determinar 6 àrees de risc - Identificació i prioritziació

“Soluciones para la Seguridad del paciente”

Dirigides a evitar que els errors humans afectin al pacient i amb l'entorn i sistemes adequats

1. Medicaments d'aspecte o nom semblants
2. Identificació de pacients
3. **Comunicació durant el traspàs de pacients**
4. Realització del procediment correcte en el lloc del cos correcte
5. Control de les solucions concentrades d'electròlits
6. Assegurar la precisió de la medicació en les transicions assistencials
7. Evitar els errors de connexió de catèters i tubs
8. Utilitzar una sola vegada els dispositius d'injecció
9. Millorar la higiene de les mans per prevenir les infeccions associades a l'atenció de salut

PROMOURE LA COMUNICACIÓ ENTRE PROFESSIONALS

Estrategia
de Seguridad del
Paciente del Sistema
Nacional de Salud

Período 2015-2020

SANIDAD 2016
MINISTERIO DE SANIDAD,
SERVICIOS SOCIALES E
IGUALDAD

Tabla 5. Prácticas seguras recomendadas por diversas organizaciones internacionales

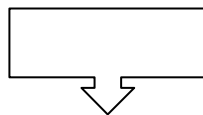
AHRQ Evidence for PSP (2013)	NQF PSP for better healthcare (2010)	JC National PS goals (2014)	OMS Soluciones en seguridad del paciente (2007)
<ul style="list-style-type: none"> Higiene de manos Conciliación de la medicación Medicamentos de alto riesgo Cirugía segura BRC ITU por catéter NVM Cultura seguridad Dispositivos médicos Transición asistencial UPP Caídas Implicación pacientes/cuidadores 	<ul style="list-style-type: none"> Higiene de manos Medicamentos de alto riesgo Cirugía segura BRC ITU por catéter Infección quirúrgica NVM Cultura seguridad Dispositivos médicos Consentimiento informado Transición asistencial RAM UPP Caídas Trombosis venosa Radiaciones ionizantes en pediatría 	<ul style="list-style-type: none"> Higiene de manos Conciliación de la medicación Cirugía segura BRC ITU por catéter Infección quirúrgica Identificación Comunicación 	<ul style="list-style-type: none"> Higiene de manos Conciliación de la medicación Medicamentos de alto riesgo (soluciones concentradas de electrolitos) Cirugía segura Identificación Transición asistencial Medicamentos con nombres parecidos

AHRQ: Agency for Healthcare Research and Quality⁶⁶; National Quality Forum⁶⁷; JC: Joint Commission⁶⁸; OMS: Organización Mundial de la Salud⁶⁹ BRC: bacteriemia relacionada con catéter, ITU: infección de tránsito urinario; MAR: medicamentos de alto riesgo, NVM: neumonía asociada a ventilación mecánica, RAM: resistencia a los antimicrobianos, UPP: úlceras por presión.

RECOMANACIONS TRANSMISSIÓ INFORMACIÓ

Organismes Internacionals: OMS i JCAHO
Nacionals: Ministeri de Sanitat
Comunitats Autònomes

- Que el procés de transferència es treballi de forma sistematitzada i organitzada
- Utilitzant un mètode estandarditzat de comunicació
- Per disminuir la variabilitat i augmentar l'eficàcia

ESTILS TRASPÀS vs RESULTATS PROCÉS

ESTILS TRASPÀS	VERBAL ORAL	VERBAL LLIT PACIENT	VERBAL GRAVACIÓ VEU	ESCRIT R.MANUAL	ESCRIT R.INFORMÀTIC
VARIABLES					
Treball en Equip	✓	✓			
Retroalimentació	✓	✓			
Col·laboració familiar		✓			
Disminueix ansietat pacient		✓			
Informació enregistrada			✓	✓	✓*
Temps	?	↑	↓	↑	↓

MODELS COMUNICACIÓ ESTRUCTURATS

- Asseguren la transferència d'informació completa
- Ofereixen una estructura per recordar els detalls
- Millora l'eficiència i la precisió de la comunicació

SBAR es un modelo de comunicación estructurada para proporcionar información de paciente, asegurar la claridad de la información completa, y ofrecer al receptor una estructura para recordar los detalles que escuchó.

SITUACIÓN (SITUACIÓN)
Describe la situación actual

Nombre, puesto y unidad de trabajo
Tipo de caso o tipo de paciente crítico
Código en el estado del paciente
Código en el plan de tratamiento
Otro área (gastro, infección, etc)

BACKGROUND (INFORMACIÓN)
Proporciona información básica de fondo

Edad, sexo, otros datos de identificación, antecedentes del paciente, diagnóstico y otros diagnósticos, fecha de ingreso y estado de vida, tratamiento actual, y otros datos relevantes de pruebas complementarias.

ASSESEMENT (EVALUACIÓN)
Evalúa y describe el problema o nivel de los signos y síntomas del paciente

Uso de la oxígeno suplementario y los cambios desde la última evaluación de la oxigenación
- Cambios vitales, signos o síntomas, cambios de comportamiento, conciencia, etc.
- Otros hallazgos, observaciones, etc.

RECOMENDATION (RECOMENDACIÓN)
Elegir una recomendación o recomendación con el paciente

Plantear una pregunta o recomendación al receptor si el estado del paciente requiere o un nivel de comunicación de emergencia.

IDEAS
TRANSFERENCIA DE PACIENTES
UNA TRANSFERENCIA ES EL PASAJE DE RESPONSABILIDAD Y CUIDADO ENFERMERA EFICAZ DE LA INFORMACIÓN Y DEL CUIDADO MÁS PROGRAMÁTICAMENTE SOBRE LA SITUACIÓN DEL PACIENTE

I IDENTIFICACIÓN
DESCRIBIR EL PROFESIONAL RESPONSABLE DEL PACIENTE Y EL RECEPTOR, NOMBRE COMPLETO DEL PACIENTE

D DIAGNÓSTICO
SEÑALAR CUAL VA LA TRANSFERENCIA DEL PACIENTE A TUO, ANTERIOR O ALTERNATIVO, Y CUAL ES EL TIPO DE PACIENTE (CRÍTICO, INESTABLE, ALTO RIESGO)

E ESTADO
EVALUAR EL NIVEL DE CONCIENCIA DEL PACIENTE, SU RESPUESTA A LOS ESTIMULOS, SU ESTADO VITAL, SU ESTADO DE BIENESTAR, SU ESTADO DE BIENESTAR, SU ESTADO DE BIENESTAR, SU ESTADO DE BIENESTAR

A ACTUACIONES
MENCIONAR LAS ACCIONES DE CUIDADO ENFERMERO QUE SE HAN REALIZADO EN EL PACIENTE Y EL NIVEL DE BIENESTAR DEL PACIENTE

S SIGNOS DE ALARMA
MENCIONAR LOS SIGNOS DE ALARMA QUE SE HAN OBSERVADO EN EL PACIENTE Y EL NIVEL DE BIENESTAR DEL PACIENTE

Formularis de contingut propi

MILLORAR EFECTIVITAT TRASPÀS

No hi ha evidència disponible per donar suport sobre l'eficàcia d'estils de traspàs d'infermeria en pacients hospitalitzats (estudis poc rigorosos)

Smeulers M, Lucas C, Vermeulen H. Effectiveness of different nursing handover styles for ensuring continuity of information in hospitalised patients. Cochrane Database of Systematic Reviews 2014, Issue 6. Art. No.: CD009979. DOI: 10.1002/14651858.CD009979.pub2.

ESTRATÈGIES DE MILLORA

1. Comunicació presencial
2. Documentació estructurada (estandardització). Minimitza la variabilitat del missatge
3. Ús de la tecnologia per suport al procés
4. Assignació del temps suficient per comunicar (+ feedback)
5. Evitar interrupcions
6. Incorporar capacitació sobre comunicació als professionals

IMPORTANT

ACTITUDS RECOMANABLES PER L'EMISSOR

- Tenir l'objectiu del missatge ben fixat
- Creure en la informació que s'emet
- Adaptar-se a les variables personals del receptor
- Actitud empàtica i d'escolta activa
- Desfer-se de prejudicis i expectatives
- Tenir clar i estructurat el missatge que s'ha de donar
- Trobar un ambient propici per la comunicació
- Situar-se de tal manera que fomenti la cooperació

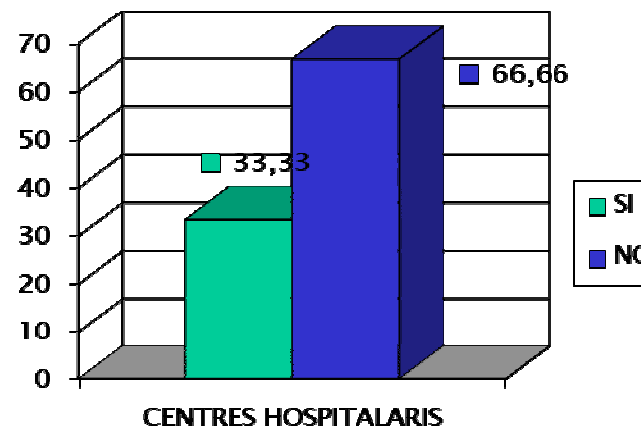

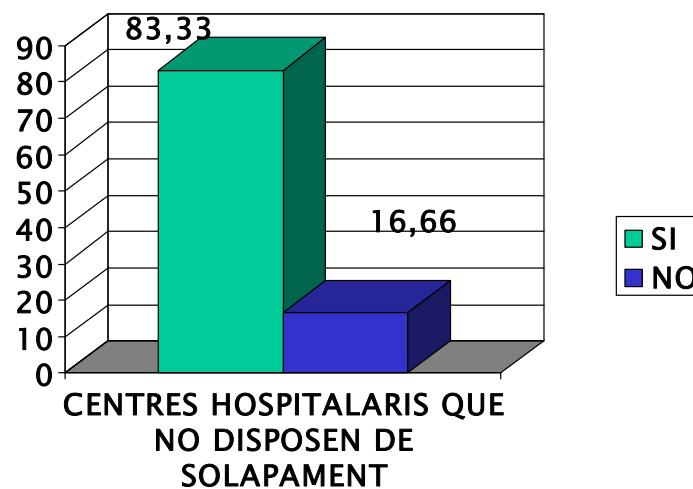
Resultats Qüestionari traspàs de torn

Mostra: 9 hospitals Girona

Actualment s'està realitzant traspàs d'informació de pacients **amb temps reconegut de solapament** entre els diferents torns?

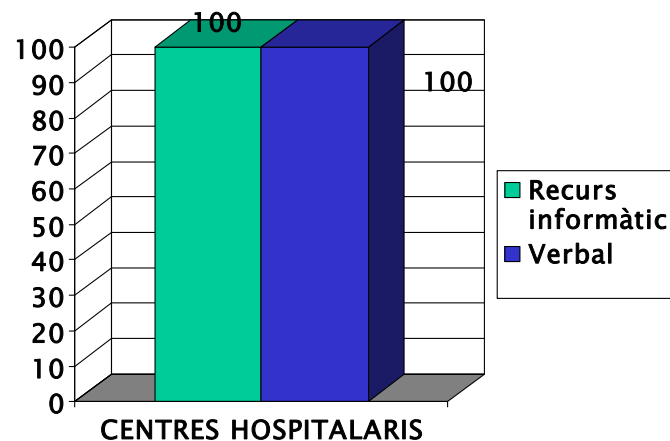
S'ha creat una comissió de treball per instaura-ho?

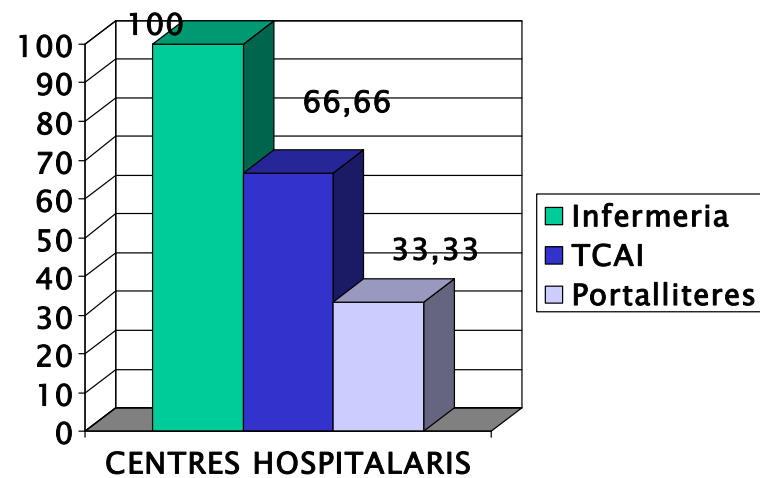

Resultats Qüestionari dels centres que **SI** disposen “solapament reconegut”

Quin procediment de traspàs s'està realitzant “amb temps de solapament reconegut”?

Quins grups professionals en disposen?

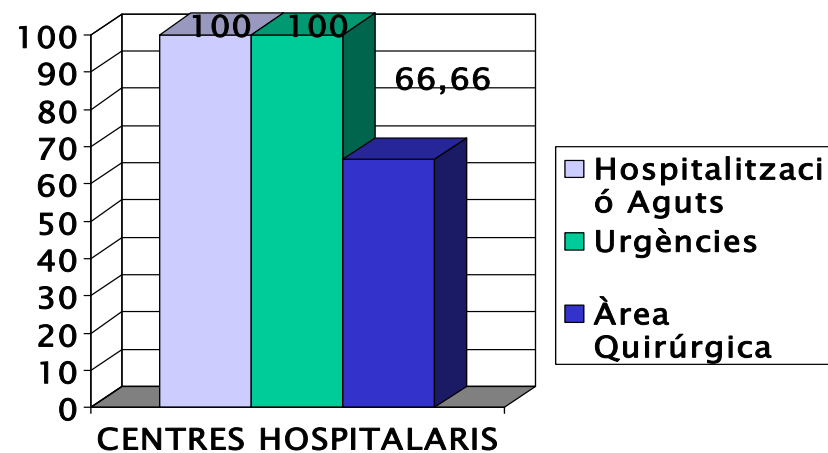

Resultats Qüestionari dels centres que SI disposen “solapament reconegut”

Quan de temps es destina al traspàs?

TORN	TEMPS'		
M-T	0*	10	5
T-N	10	10	5
N-M	10	10	10

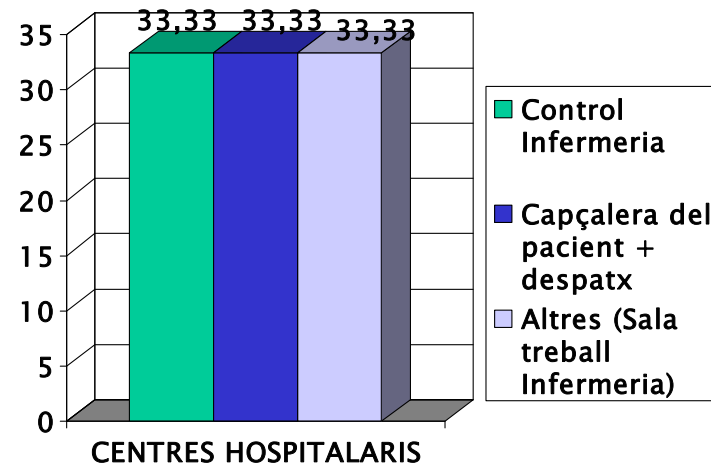
A quins Serveis o Unitats es realitza el traspàs?

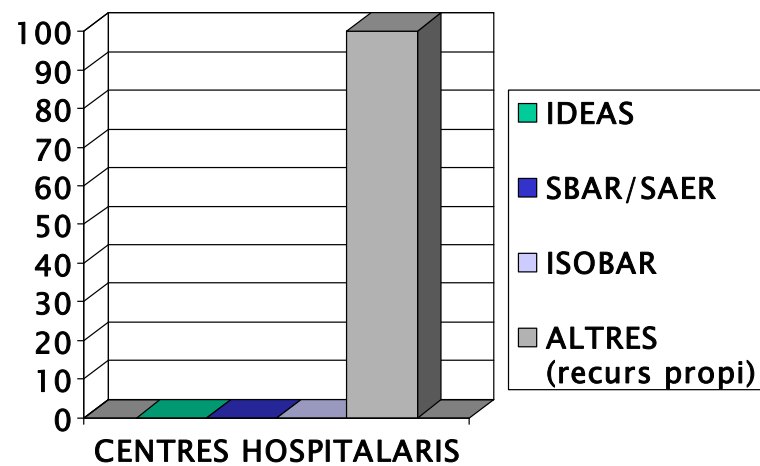

Resultats Qüestionari dels centres que **SI** disposen “solapament reconegut”

Quin és el lloc on es realitza el traspàs?

S'utilitza algun d'aquests procediments estandarditzat?

“L'èxit no està en el que es diu, sinó en el que l'altre entengui”

Gràcies !